

Vzgojni načrt šole je na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24), v nadaljevanju ZOsn, sestavni del letnega delovnega načrta. Na podlagi določil 60. d člena ZOsn so strokovni delavci v sodelovanju z učenci pripravili Vzgojni načrt OŠ Vodice. Na podlagi mnenja učiteljskega zbora z dne 26. 8. 2024 in mnenja Sveta staršev z dne 23. 9. 2024, je Svet zavoda Osnovne šole Vodice na predlog ravnatelja šole na seji dne 30. 9. 2024, obravnaval in sprejel

Vzgojni načrt Osnovne šole Vodice

1 UVOD

Z vzgojnim načrtom so določeni načini doseganja in uresničevanja vrednot ter ciljev šole. V njem so zapisane vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši pri uresničevanju vzgojnega načrta. Vzgojni načrt se smiselno dopolnjuje s Pravili šolskega reda OŠ Vodice.

Dobri medsebojni odnosi ustvarjajo pozitivne in dobre delovne pogoje v šoli. V šoli preživimo učenci in zaposleni skupaj kar velik del dneva, zato je zelo pomembno, da se dobro počutimo. Pri tem lahko veliko stori vsak sam, in sicer tako, da se strpno in spoštljivo vede.

Starši in strokovni delavci največ naredimo za otroke, če razvijamo življenjsko trdnost in samospoštovanje. Vzgoja in izobraževanje je zahtevno delo, zato učenci potrebujejo odgovorne odrasle, ki jih usmerjajo. Odrasli, tako starši kot strokovni delavci, pripravljamo otroke na redno in sistematično delo v skladu z njihovimi sposobnostmi.

Vsi zaposleni vlagamo veliko truda, vztrajnosti, doslednosti in znanja v razreševanje konfliktnih situacij in gojimo nično toleranco do nasilja. Na učence vplivamo s svojo osebnostjo in s svojimi dejanji, saj učimo in vzgajamo tudi z zgledom.

Vzpodbujamo in podpiramo aktivnosti, ki na šoli ustvarjajo pozitivno klimo. V šoli se učenci učijo, razvijajo svoje sposobnosti in ob vodenju razvijajo zaupanje v svoje zmožnosti.

Pomembno je dobro sodelovanje staršev s šolo. Izkušnje kažejo, da to lahko pomembno prispeva k boljšemu počutju in uspehu otrok. Dobro sodelovanje tudi zagotavlja kvalitetnejše reševanje problemov, na katere naletijo učenci.

Zaposleni v šoli s svojim korektnim in profesionalnim odnosom omogočamo varno in vzpodbudno delovno okolje.

Šola vzgaja za obče kulturne in civilizacijske vrednote, zato je pomembno vpeta v družbeno okolje in z njim aktivno sodeluje.

2 VREDNOTE

Šola je kot temeljne izbrala spodnje vrednote, ki jih bomo razvijali skupaj s starši. Navedene vrednote se izražajo skozi naše vzgojno-izobraževalno delo. Starši in delavci šole jih s svojim zgledom prenašamo na generacije otrok.

Domoljubje

Gojimo spoštljiv odnos do simbolov državnosti in skrbimo za strpno sobivanje z vsemi, ki živijo na ozemlju Republike Slovenije. Razvijamo zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti ter vzpodbujamo državljansko odgovornost. Do slovenske dediščine razvijamo spoštljiv odnos in skrbimo za ustrezno rabo slovenskega jezika.

Ekološka naravnost

Razvijamo odgovoren odnos do naravnega in družbenega okolja. V prostorih šole ločujemo odpadke, zbiramo papir, pazimo na čistočo v šoli in v okolici šole, učenci se preobuvajo, ne trošimo električne energije, vode in papirja po nepotrebem, ko zračimo učilnice, odpremo okna na stežaj le za nekaj minut, učence osveščamo o problematiki zavržene hrane. V času govorilnih ur razstavimo pozabljena oblačila, da jih starši lahko prevzamejo. Šola je v projektu EKO šole in Zdrave šole, zato je ponotranjila vse vrednote in način razmišljanja navedenih dveh projektov.

Odgovornost

Učence navajamo na odgovorno ravnanje in izpolnjevanje svojih učnih in drugih šolskih obveznosti. Navajamo jih na prevzemanje posledic za svoja dejanja. Smo dosledni in natančni ter postavljamo jasna pravila in zahteve. Učence navajamo k upoštevanju navodil strokovnega delavca, ki so namenjena pridobivanju znanja in zagotavljanju varnosti. Učenci morajo prevzemati odgovornost za svoje vedenje ter spoštovati in upoštevati omejitve, ki jih predstavlja življenje v skupnosti.

Prijateljstvo

Pri učencih spodbujamo prijateljski odnos znotraj oddelkov in tudi med posameznimi oddelki v okviru oddelčnih skupnosti, taborov, šol v naravi, interesnih dejavnosti in projektov.

Spoštovanje

Starši in strokovni delavci pri otrocih razvijamo življenjsko trdnost in samospoštovanje. Razvijamo čut do sočloveka, spoštujemo posameznikovo osebnost in individualnost, njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti. Pri pouku upoštevamo učenčevo radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti.

Strpnost

Učence vzgajamo tako, da spoštujejo drugačnost ne glede na spol, vero, barvo kože, kulturo, jezik, etnično pripadnost, osebnostne značilnosti in socialni status. Spoštujemo tako svojo kulturno identiteto kot identiteto drugih narodov. Odrasli, tako strokovni delavci in drugi zaposleni kot tudi starši, smo odgovorni, da z osebnim zgledom pozitivno vplivamo na odnose med učenci.

Zdravje

Razvijamo odgovoren odnos do sebe in svojega zdravja. Oblačimo se primerno. V šoli skrbimo za pestro in uravnoteženo prehrano. Spodbujamo zdrav način prehranjevanja. Šola osvešča učence o pomembnosti zdravega načina življenja za celovit in uspešen razvoj posameznika.

Znanje

Stremimo k temu, da učenci pri pouku dobijo kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti. Pri pouku upoštevamo otrokovo radovednost, specifične nadarjenosti ter posameznikove posebnosti. Učenci o svojem delu dobijo sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo ter pomoč in podporo, če ju potrebujejo. Pri posredovanju znanja težimo k razvijanju posameznikovih zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje.

3 VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

3.1 PROAKTIVNE DEJAVNOSTI

Proaktivne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo sprejete in uspešne. Učencem omogočajo zadovoljevati temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe. Krepijo in spodbujajo primerno vedenje učencev, tako da usmerjajo pozornost na pozitivno vedenje in razvijajo pozitivne odnose med strokovni delavci in učenci.

Proaktivne dejavnosti vključujejo:

- **Dejavnosti za razvijanje ugodne socialne klime**

Sistematično razvijanje socialnih veščin pri pouku oziroma na razrednih urah. Izvajanje dejavnosti, ki krepijo medsebojno povezanost in sodelovanje v oddelku (razredne prireditve, praznovanja, ples, tabori, šola v naravi, dejavnosti ob pouku).

- **Dejavnosti, ki oblikujejo identiteto šole in povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost:**

- šolske prireditve (božično–novoletni koncert, prireditve od dnevu samostojnosti in enotnosti, ob slovenskem kulturnem prazniku, ob dnevu državnosti, prireditev ob zaključku šolskega leta, valeta ...);
- različne delavnice;
- šolski radio;
- šolski časopis;
- dan odprtih vrat;
- tekmovanja iz znanja, športna tekmovanja, likovni natečaji, revija pevskih zborov;
- projekti, določeni z LDN;
- sodelovanje šole z lokalno skupnostjo.

- **Dejavnosti, ki omogočajo učencem, da aktivno prispevajo oblikovanju življenja in dela na šoli:**

- šolska skupnost;
- šolski parlament;
- nabiralnik, kjer se zbirajo podpisani zapisi učencev, ki imajo predloge, pobude, težave, želijo koga ali kaj pohvaliti in se nato ustrezno obravnavajo;
- prostovoljno delo, solidarnost in skrb za vrstnike (vrstniška učna pomoč, prostovoljno delo starejših učencev v oddelkih z mlajšimi učenci, sodelovanje učencev v humanitarnih akcijah);
- zbiralne akcije.

- **Nagrajevanje zglednega vedenja učencev**

Učencem se za samoiniciativno, aktivno oziroma dejavno sodelovanje v oddelčni skupnosti, šolskemu parlamentu oziroma na ravni šole izreče pohvala, podeli priznanje ali nagrada v skladu s pravili šolskega reda.

3.2 PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Preventivne dejavnosti omogočajo šoli, da oblikuje varno okolje. Temeljijo na vzajemnem spoštovanju, visokih pričakovanjih in odgovornem ravnanju.

Preventivne dejavnosti vključujejo:

- **Oblikovanje šolskih in oddelčnih dogovorov**

Šolski red je sestavni del letnega delovnega načrta. Oddelki lahko oblikujejo svoja oddelčna pravila v skladu z vzgojnim načrtom šole. Prav tako lahko učenci pripravijo kodeks ravnanja.

- **Sistematično načrtovanje in izvajanje razrednih ur**

Z letno delovno pripravo določimo okvirne vsebine razrednih ur.

- **Navajanje na samovrednotenje, samokontrolo in sprejemanje odgovornosti**

Tekmovanja v znanju, športna tekmovanja, likovni natečaji, revije pevskih zborov, javno nastopanje, delavnice, socialne igre, projekti, tečaji, tabori in šole v naravi, interesne dejavnosti, dnevi dejavnosti in ekskurzije.

- **Postopki za zagotavljanje varnosti**

Povečan nadzor na določenih točkah in določenih krajih: varstvo vozačev pred poukom, jutranje varstvo prvošolcev, dežurstvo učiteljev, spremstvo ob izvajanju dejavnosti, ki potekajo zunaj šolskega prostora, ustrezna športna oprema pri pouku športa in na dejavnostih ob pouku.

- **Vključevanje staršev v oblikovanje individualnih vzgojnih načrtov**

V primeru, ko učenec potrebuje poseben pristop.

- **Projekti**

Razvijanje posamezne vrednote v posameznem šolskem letu.

- **Prepoznavanje in ozaveščanje o različnih oblikah nasilnega vedenja ter sporočanje strokovnim delavcem**
- **Izobraževanje delavcev šole o vzgojnem delovanju**
- **Zdravstvene preventivne aktivnosti**

Sistematični zdravstveni in zobozdravstveni pregledi, osveščanje učencev o zdravi prehrani, preventivami pred boleznimi, spodbujanje k rednemu umivanju rok in higieni, zdravstveno vzgojne vsebine ...

- **Preventivne dejavnosti na temo spletne varnosti**

3.3 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem. Gre za širok spekter svetovanja in usmerjanja: pri učni problematiki, osebnostnih zadregah in težavah, pri razreševanju medvrstniških problemov in sporov, pri razreševanju navzkrižnih mnenj med strokovnimi delavci in učenci, med strokovnimi delavci in starši, ko starši ne zmorejo rešiti nastale kritične situacije s svojimi otroki. Učenci potrebujejo svetovanje in usmerjanje pri razvijanju samopodobe, samokontrole in pri razvijanju odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja ter pri prevzemanju odgovornosti. S pomočjo svetovanja in usmerjanja učenci razvijajo zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost.

Usmerjanje in svetovanje je usmerjena strokovna dejavnost šole in lahko poteka v času pouka oziroma šolskih obveznosti (ure oddelčnih skupnosti) ali v času izven pouka (pogovorne ure, pred ali po pouku, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih, za kar se sproti dogovarjamo z učencem, z učenci oziroma s starši. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo pri tem imajo svetovalni delavci šole.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci. Ta oblika vzgojnega dela poteka takrat, ko učenec ali skupina učencev enkrat ali občasno kršijo pravila šolskega reda. Če so glede na problematiko predvidena večkratna srečanja z istim otrokom oziroma s skupino otrok, se o vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja dogovorijo pedagoški delavci na pedagoški konferenci oziroma na izrednem sestanku razrednega učiteljskega zbora. O sklepih pedagoških delavcev razrednik obvesti starše ter jih povabi k sodelovanju pri razreševanju problematike.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in nesprejemljive oblike vedenja, katerih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih strokovnih ustanovah (psihološka, psihiatrična, pedagoška, zdravniška, socialna pomoč). V kolikor se starši nočejo odzvati na predloge šole glede iskanja zunanje pomoči, je šola dolžna nesodelovanje oziroma problematiko posredovati za to pristojnim inštitucijam.

Svetovanje in usmerjanje učencev pomaga učencem, da:

- oblikujejo lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje;
- organizirajo svoje delo (šolsko, pristočasno), da so učinkoviti in uspešni;
- spremljajo in vrednotijo svoje delovanje in posledično svojo uspešnost;
- razmišljajo in presojujejo o svojem vedenju in vedenju oziroma ravnanju drugih ljudi (otrok in odraslih);
- prevzemajo odgovornost in sprejmejo posledice svojih dejanj;
- se zmorejo živeti v druge;

- opazujejo svoja občutja, razmišljanja in vedenje;
- razumejo vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih;
- konstruktivno rešujejo probleme in konflikte;
- ustrezno ravnajo v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, zaskrbljenost, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, doživljanje neuspehov, depresija;
- v stiski poiščejo pomoč;
- razvijajo realno podobo o sebi in samospoštovanje;
- dosegajo cilje, ki jih zastavi šola;
- razvijajo ustrezen odnos do drugih živih bitij ter narave.

Ko šola učence usposablja za doseganje zgoraj navedenih ciljev, je svetovanje preventivno. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledica nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje klime, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov. To je tudi dobra priložnost za ustvarjanje kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov so osebni svetovalni pogovori, restitucija in mediacija.

Osebni svetovalni pogovori

Zelo pomembni so osebni svetovalni pogovori strokovnih delavcev ali vodstva šole z učenci, še posebej s tistimi, ki imajo probleme. So učinkovit način za vzpostavljanje medsebojnega zaupanja, katero je potrebno za uspešno svetovanje.

V pogovoru strokovni delavec učencu pomaga uvideti njegove potrebe in motive ravnanj ter povezanost ravnanj z njihovimi posledicami. Pomaga mu torej pri presojanju lastnega vedenja z vidika učinkovitosti in etične sprejemljivosti, pri ugotavljanju posledic njegovih ravnanj zanj in za druge. Strokovni delavec učencu tudi ponudi pomoč pri iskanju uspešnih in etično sprejemljivih vedenj, s katerimi bo lahko učenec uspešno zadovoljil svoje potrebe in interese ter pri načrtovanju potrebnih sprememb.

Svetovalnemu pogovoru lahko sledi dogovor med učencem, starši in strokovnim delavcem ali vodstvom šole ter različne oblike pomoči učencem. Na takšen dogovor se posledično navezujejo cilji, odgovornost in doslednost sodelujočih.

Oblike pomoči učencu so lahko tudi:

- organizacija pomoči strokovnega delavca ali sošolcev pri učenju, medvrstniška pomoč;
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci;
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti;
- usmerjanje učenca in njegovih staršev v različne oblike zunanje pomoči;
- dogovori z učencem o občasnih, časovno določenih individualnih programih;
- zagotavljanje varnosti;
- vključitev v skupino za krepitev socializacijskih in komunikacijskih veščin.

Restitucija

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre za poravnavo materialne škode, pač pa za povračilo škode, ki jo učenci povzročijo posamezniku ali skupini otrok, na etičnem, socialnem in psihološkem področju.

Pri restituciji mora biti poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena. To ponuja veliko več možnosti izbire. Če je učenec poškodoval šolsko lastnino, ga lahko vprašamo, kaj bi bil pripravljen storiti za boljšo, lepšo urejenost šole. Če se je škoda zgodila na področju medsebojnih odnosov, lahko premisli, kako bi lahko prispeval k boljšim medsebojnim odnosom v skupnosti. Svoja razmišljanja zapiše, strokovni delavec pa zapise pregleda. Starši so o dogajanju seznanjeni preko učenčevega zapisa o dogodku. Poročilo podpišejo, prav tako tudi otrokove zamisli o tem, kako bo nastalo škodo saniral. Kakovostna restitucija je priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe učenca.

Če pri restituciji manjka svoboda izbire, prevzemanje odgovornosti, učenje o sebi ter spreminjanje samopodobe učenca, je to le izvajanje posledic kršitev pravic drugih ali sprejetih pravil. Tudi to je oblika učenja in vzgojnega dela, a ni restitucija.

Restitucija je način reševanja sporov in problemov. Strokovni delavec bo v primeru, da učenec zavrača možnosti, ki jih ponuja restitucija, odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in pravili šolskega reda. V nekaterih primerih – strokovni delavec oceni težo prekrška, neustreznega dejanja oziroma vedenja – je glede na okoliščine poleg sočasno izvedeni restituciji učencu lahko izrečen tudi formalni vzgojni opomin.

Temeljna načela restitucije so:

- za učenca je restitucija prostovoljna, ponujena možnost. Lahko se odloči ali pa ne, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način;
- restitucija je priložnost za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak;

- spodbuja pozitivno vedenje in poudarja vrednote;
- ne spodbuja obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje;
- zahteva odločitve in napor učenca;
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem;
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

Učencem je dovoljeno napraviti napake, na takšen način pa jim je tudi omogočeno le-te popravljati. Tako je tudi večja verjetnost, da bodo pripravljani spreminjati vedenje, da bodo gradili pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost.

Mediacija

Mediacija je mirno reševanje sporov med dvema ali več medianti, ki ga vodi mediator oziroma mediatorji. Mediacija je proces, v katerem udeleženci s pomočjo tretje nevtralne osebe v pogovoru izpostavijo svoje težave z namenom iskanja predlogov za rešitve ter oblikovanja sporazumnega dogovora, ki bo zadovoljil potrebe vseh udeležencev konflikta. Z mediacijo krepimo socialne odnose, se urimo v mirnem reševanju sporov, iščemo, izbiramo različne in primerne rešitve, razvijamo sposobnosti aktivnega poslušanja, utrjujemo sodelovanje, spoznavanje, sprejemanje in spoštovanje drugega, krepimo odgovornost, zaupanje, urimo in razvijamo sposobnosti samostojnega reševanja konfliktov ter spodbujamo osebno rast in razvoj.

3.4 POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Učenci lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvalo izrekamo za prizadevno delo v oddelčni in šolski skupnosti, če nekdo stori kaj več (preseže pričakovanja) kot ostali, pri razrednem delu (pohvala v e-dnevniku), ima spoštljiv odnos do vseh zaposlenih in učencev šole, prispeva k večji socializaciji v oddelku, k večji solidarnosti in vrstniški (medsebojni) pomoči.

Pohvala se lahko izreka posamezniku ali celemu oddelku.

Oddelku se podeli pohvala za:

- vidno izboljšanje discipline ter s tem krepitve pozitivnega jedra;
- izboljšanje ocen v celotnem oddelku.

Določitev kriterijev za pohvalo v e-dnevniku:

- sodelovanje pri različnih akcijah;
- prostovoljno sodelovanje pri družbeno koristnem delu;
- aktivno sodelovanje v šolski skupnosti in šolskem parlamentu;
- poseben prispevek k delu oddelčne skupnosti (po presoji strokovnega delavca).

Vrste pohval

Oblikovani so enotni obrazci, ki se med seboj razlikujejo glede na dejavnost, pri kateri je učencu podeljena pohvala:

- pohvala za prizadevno delo v šolski skupnosti in šolskem parlamentu;
- pohvala za delo v oddelčni skupnosti;
- pohvala za vzornega in spoštljivega učenca;
- pohvala za izjemno učno uspešnost;
- pohvala za opravljeno prostovoljno delo.

Priznanje izrekamo za izjemno učno uspešnost v vseh razredih osnovne šole ter za uspešno zastopanje šole na športnem, likovnem in glasbenem področju.

Vrste priznanj

Oblikovani so enotni obrazci, ki se med seboj razlikujejo glede na dejavnost, pri kateri je učencu podeljeno priznanje:

- priznanje za izjemno učno uspešnost v vseh razredih osnovne šole;
- priznanje za uspešno zastopanje šole na športnem področju;
- priznanje za uspešno zastopanje šole na likovnem področju;
- priznanje za uspešno zastopanje šole na glasbenem področju.

Častni učenec šole – to priznanje dobi devetošolec, ki je s svojim delom, s spoštljivim odnosom do ostalih učencev in zaposlenih ter s svojo pozitivno naravnostjo zgled ostalim učencem, je v vseh letih osnovnega šolanja izkazal nadpovprečno znanje ter v 9. razredu dosegel izjemne rezultate na tekmovanjih v znanju z različnih področij, športa in umetnosti (najmanj tri zlata priznanja oziroma izjemne dosežke v športu in umetnosti). Naziv častni učenec šole podeli ravnatelj na zaključni slovesnosti devetošolcev.

Podeljevanje pohval, priznanj in nagrad

Mentorji na zaključni slovesnosti devetošolcev podelijo priznanja za izjemno uspešno zastopanje šole na različnih področjih (zlata priznanja, prva tri mesta na športnem področju, izjemni dosežki na likovnem in glasbenem področju).

Ob koncu pouka na zaključni prireditvi mentorji ob prisotnosti ravnatelja podelijo priznanja učencem, ki so dosegli vidne rezultate oziroma uspehe na državnih in mednarodnih tekmovanjih ter natečajih (zlata in srebrna priznanja, prva tri mesta na športnem področju, izjemni dosežki na likovnem in glasbenem področju).

Razredniki v oddelku podeljujejo priznanja, ki so jih učenci dosegli na šolskem področju (bronasta priznanja) ter pohvale razrednikov in mentorjev.

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali pri drugih dejavnostih šole. Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ali razrednik ali mentor ob zaključku pouka.

3.5 VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so načini reševanja problemov, ki se pojavijo ob kršitvah Pravil šolskega reda, neizpolnjevanju dolžnosti, poseganju v pravice drugega. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano s podporo in vodenjem učencev ter iskanjem možnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenci, strokovni delavci šole in glede na težo kršitve tudi starši.

Postopki ob kršitvah

Kadar učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in obveznosti, krši pravila vedenja in ravnanja, šola izvede vzgojne ukrepe, ki so določeni v nadaljevanju. Pri izbiri vzgojnega ukrepa upoštevamo težo kršitve, predvidene pedagoške posledice ukrepanja, zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost, nagibe oziroma motive za dejanje, okolje, v katerem učenec živi, škodljivost dejanja ter ponavljanje kršitve.

Kadar učenec krši šolska pravila oziroma se neprimerno vede, strokovni delavec šole takoj odreagira in glede na problematiko vzgojno ukrepa. V primeru, da kršitev zazna nepedagoški delavec, o dogodku obvesti strokovnega delavca, šolsko svetovalno službo ali vodstvo šole.

Strokovni delavec (razrednik):

- se z učencem oziroma učenci pogovori o dogodku;
- glede na težo kršitve strokovni delavec obvesti svetovalno službo, vodstvo šole ter tudi starše učenca oziroma učencev in jih po potrebi vključi v razreševanje problematike;
- v primeru ponavljajočih ali hujših kršitev, razrednik povabi starše v šolo na pogovor, kjer jih seznanjajo z dogodkom ter vzgojnimi ukrepanjem (dogovore se zapiše, vsi prisotni pa jih tudi podpišejo).

V kolikor se starši ne odzovejo pisnemu vabilu, jih na pogovor povabi ravnatelj šole.

V primeru dolgotrajnejše vedenjske problematike ali nesodelovanja učenčevih staršev šolska svetovalna služba, na podlagi zbranih poročil strokovnih delavcev, poda poročilo na pristojni center za socialno delo.

V primeru ponavljajočih ali hujših kršitev strokovni delavec vodi o postopku obravnavanja kršitve (pogovori z učencem, pogovori s starši, telefonski pogovori, pisna obvestila staršem) pisne zapise.

Za vsa ravnanja, ki ustrezajo opisom kaznivih dejanj oziroma imajo znake prekrškov (povzročena telesna poškodba, spolno nasilje, tatvine, izsiljevanje ali poškodovanje stvari – materialno nasilje – in v primeru, ko posameznik v šolo prinese predmete, ki so po svoji obliki nevarni ali prepovedani – noži, pirotehnika, pištole), ki se preganjajo po uradni dolžnosti, ravnatelj obvesti poleg staršev še policijo in center za socialno delo.

Kršitve pravil ter nabor vzgojnih ukrepov

Univerzalna posledica kršitve določenega pravila ne obstaja. V primeru kršitve je strokovni delavec dolžan, da v skladu z zgoraj navedenimi vzgojnimi postopki izbere in izvede ustrezni vzgojni ukrep. Glede na težo kršitve, predvidene pedagoške posledice ukrepanja, zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost, nagibe oziroma motive za dejanje, okolje, v katerem učenec živi, škodljivost dejanja ter ponavljanje kršitve se odloči za strožji ukrep iz nabora vzgojnih ukrepov.

Nabor vzgojnih ukrepov:

- Ustno opozorilo strokovnega delavca ali druge odrasle osebe, zaposlene v šoli, ki po potrebi vsebuje tudi pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo.

- Vpis v ustrezno šolsko dokumentacijo (e-dnevnik).
- Razrednik obvesti starše.
- Pogovor strokovnega delavca z učencem.
- Učenec ostane zadržan po pouku (po možnosti še isti dan).
- Pogovor po pouku, pri katerem je učenec zadržan v zvezi z reševanjem problema. Glede na resnost prekrška je poleg strokovnega delavca, pri katerem se je zgodila kršitev, prisoten razrednik, lahko pa tudi šolska svetovalna služba ali ravnatelj.
- Pisno opravičilo učenca, ki je s svojim vedenjem prizadel drugega. Opravičilo se po presoji izroči tako, da ne pride do soočenja žrtve in storilca.
- Opravljanje zadolžitve oziroma nalog, ki jih učenec ni opravil, izven časa pouka oziroma po dogovoru s strokovnim delavcem.
- Ukrepi, ki učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti (priprava tematskega govornega nastopa/plakata/PPT predstavitve ter sama predstavitev v oddelku ali drugih oddelkih, pisna razmišljanja in vodenje refleksije o problemu, branje pravil, prepis pravil, dogovorov, dolžnosti, pogovor o kršitvi v oddelku, na razredni uri, izpostavitve problematike v oddelku, organiziranje in vodenje skupinskega dela).
- Učenec ob prisotnosti strokovnega delavca pokliče svoje starše.
- Učencu, ki s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom, šola lahko občasno zagotovi doseganje ciljev izobraževanja tudi v drugih oblikah organiziranega dela z učenci z namenom, da se ostalim učencem zagotovi varnost ali nemoten pouk. Cilj drugih oblik organiziranega dela je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in strokovnega delavca pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času drugih oblik organiziranega dela opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca. Strokovni delavec mora z učencem opraviti razgovor, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju. Po potrebi se vključi šolska svetovalna služba. Zamujeno snov učenec predela doma. Če tega ne zmore, obišče dopolnilni pouk, kjer mu je nudena pomoč. Če strokovni delavec presodi, da je ogrožena varnost učencev in zaposlenih, učenca odpelje v pisarno šolske svetovalne službe ali pomočnice ravnatelja ali ravnatelja.
- Skupni pogovor strokovnega delavca z učencem in s starši.
- Strokovna obravnava v šolski svetovalni službi.
- Družbeno koristno delo (pomoč mlajšim učencem ali vrstnikom, pomoč učitelju v oddelku podaljšanega bivanja ali pri dopolnilnem pouku, pomoč v šolski knjižnici, pomoč pri čiščenju in urejanju šolskih prostorov, pomoč v jedilnici, zlaganje torb, pobiranje smeti, pomoč hišniku pri urejanju okolice ali šolskega vrta, odmetavanje snega, grabljenje listja, pomoč pri zbiralni akciji papirja, pomoč pri pripravi prostora za različne prireditve).
- Poravnava škodljivih posledic ravnanja v skladu z učenčevimi zmožnostmi.
- Prepoved vstopanja v določene šolske prostore, zadrževanje v njih ali njihove uporabe.
- Prepoved udeležbe na izvenšolskih dejavnostih (šolski ples ...).
- Prepoved zastopanja šole na nastopih, tekmovanjih ali natečajih, prireditvah ali razstavah.
- Začasni ali trajni odvzem funkcij v okviru oddelčne skupnosti.
- Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli oziroma na dejavnosti, ki jo organizira šola.
- Zadržanje učenca v šoli zaradi zagotavljanja njegove varnosti oziroma varnosti drugih. Učenca prevzamejo starši.
- Prepoved približevanja določenemu učencu v okvirih, ki jih določa nujnost zadrževanja v istih prostorih.
- Trajna premestitev učenca v drug oddelek ali učno skupino.
- Podaljšanje opravljanja nalog rediteljstva.
- Učenec po navodilu strokovnega delavca ali drugega zaposlenega delavca šole pospravi oziroma počisti za seboj.
- Izročitev predmeta, s katerim učenec ogroža varnost oziroma onemogoča nemoteni pouk, strokovnemu delavcu šole. Strokovni delavec, ki je predmet odvezel, ga shrani, zapiše zabeležko o odvzemu, razrednik pa obvesti starše, kdaj in kje lahko prevzamejo shranjen predmet.
- Izročitev telefona ali elektronske naprave strokovnemu delavcu šole.
- Izbris posnetkov ali fotografij v prisotnosti ravnatelja, pomočnice ravnatelja ali šolske svetovalne službe.
- Odvzem testa.
- Odvzem nevarnih in prepovedanih predmetov, s katerimi učenec ogroža varnost sebe ali drugih v vzgojno-izobraževalnem procesu.
- Odvzem prepovedanih substanc.

3.6 VZGOJNI OPOMIN

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin v skladu s 60. f členom ZOsn, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku oziroma razrednik sam.

Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke. Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

Po vzgojnem opominu se lahko prične postopek za premestitev v drug oddelek, medtem ko po tretjem vzgojnem opominu sledi prešolanje učenca na drugo šolo.

4 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

Za otrokov razvoj in učno delo je potrebno, da se starši udeležujejo vseh organiziranih oblik sodelovanja šole s starši. Pri tem gre za udeležbo staršev na govornih urah in roditeljskih sestankih, po potrebi pa tudi na izrednih roditeljskih sestankih oziroma individualnih razgovorih. Za kvalitetno sodelovanje staršev s šolo smo jim na voljo vsi strokovni delavci: razredniki, učitelji posameznih predmetov, učitelji podaljšanega bivanja, šolska svetovalna služba, vodstvo šole.

Staršem sproti posredujemo zanje pomembne informacije preko aplikacij, govornih ur ter roditeljskih sestankov.

Od staršev pa pričakujemo aktivno sodelovanje pri razreševanju otrokove problematike.

Zaželeno je, da se starši udeležujejo tudi neobveznih oblik sodelovanja, kot so predavanja, izobraževanja za starše, prireditve oziroma proslave in delavnice.

Starši imajo možnost, da preko svojega predstavnika v svetu staršev posredujejo pobude, pohvale in predloge svetu staršev in svetu zavoda.

5 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Uresničevanje vzgojnega načrta pedagoški delavci kontinuirano spremljamo preko:

- sprotnega vrednotenja dela oddečnih skupnosti;
- pogovorov in analiz na pedagoških konferencah;
- pisnih poročil;
- sestankov strokovnih aktivov;
- sestankov s starši učencev;
- sestankov sveta staršev;
- sestankov sveta zavoda;
- anket;
- pohval in pripomb.

Na podlagi spremljanja se bo vzgojni načrt smiselno dopolnjeval in ustrezno korigiral.

6 VELJAVNOST VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je nastal v sodelovanju z učenci, strokovnimi delavci šole in starši.

Pozitivno mnenje k Vzgojnemu načrtu OŠ Vodice je podal učiteljski zbor na pedagoški konferenci dne 26. 8. 2024.

Pozitivno mnenje k Vzgojnemu načrtu OŠ Vodice je podal Svet staršev OŠ Vodice na 1. seji dne 23. 9. 2024.

Vzgojni načrt je obravnaval in sprejel Svet zavoda OŠ Vodice na 11. redni seji dne 30. 9. 2024.

Vzgojni načrt OŠ Vodice se po sprejemu objavi na šolski spletni strani. V veljavo stopi osmi dan po objavi.

Do sedaj veljavnemu Vzgojnemu načrtu OŠ Vodice, sprejetemu dne 26. 5. 2009, preneha veljava z dnem, ko stopi v veljavo nov interni akt.

Številka: 6007-2/2015-62

Vodice, 30. 9. 2024

Predsednica Sveta zavoda
Jana Potočnik

